Els nostres projectes

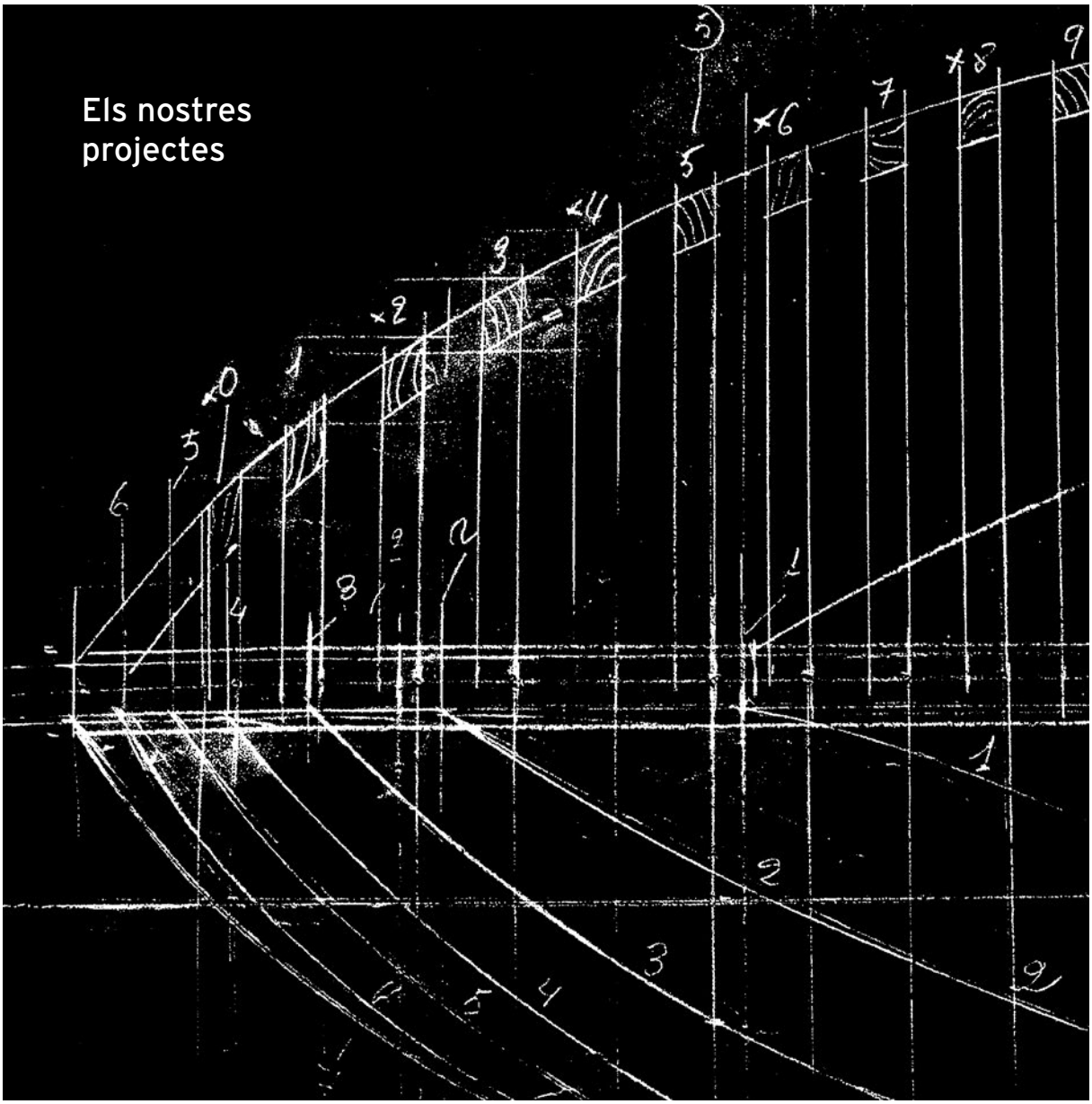

Projecte de recerca «Els esports nàutics a Catalunya»

El Museu Marítim de Barcelona ha tingut sempre un gran interès per la nàutica esportiva, tot i que en alguns moments hi ha hagut un distanciament entre el museu i el món de la nàutica, dels clubs i dels practicants, una separació que s'ha intentat reparar els darrers anys.

Però al marge de les polítiques institucionals, els tècnics del museu mai no han deixat de recuperar embarcacions, fotos, llibres i revistes, etc. En tot cas, sempre ha estat la manca de recursos humans i materials el que ha posat límits. Si es fa un balanç del que s'ha dut a terme des del museu per a aquest sector només en els darrers cinc anys, es pot veure la intensitat d'aquest esforç. En primer lloc, s'han recuperat diverses embarcacions interessants, com ara l'*snipe San Fernando*, el *dinghy Gioia*, un exemplar d'Europa, una de les primeres embarcacions pneumàtiques fetes a casa nostra per Zodiac, un exemplar de surf a vela Windsurfer i, finalment, la incorporació del quetx *Far Barceloneta* de 1915. En segon lloc, s'ha incorporat una gran quantitat de material audiovisual: per exemple, el fons de Josep Anton Trepat —9.274 fotografies i filmacions del *Maxi Fortuna* donades per Joan-Anton Trepat (una part d'aquest material es va fer servir en diferents oficines de premsa per donar difusió al desenvolupament de regates oceàniques, vela lleugera i competicions dels Jocs Olímpics de Barcelona 92)—; la col·lecció Jordi Maseras —amb la donació de més de 5.000 fotografies de revistes com *Yate y Motonáutica*—, materials dels antics Astilleros Burell —donació de Francesc Cabana—, la donació de Panxo Pi-Suñer, director de la revista *Surf a Vela*, amb 68.435 fotografies del fons de proveïdors, reportatges i competicions (1989-2003), fotografies de Diego Yriarte, etc. En tercer lloc, cal recordar la presència de llibres i revistes amb la incorporació al museu de la biblioteca de l'antic Consorci del Far, publicacions de la Federació Catalana de Motonàutica, la col·lecció completa de la revista *Vela* —el primer número va sortir el 1956— per part de la família de Francisco Oliver, etc. Per acabar, cal remarcar la tasca realitzada en la conservació de fons d'arxiu, com ara el fons del Col·legi d'Àrbitres de Regates, el fons de l'Associació Internacional de Patí de Vela (ADIPAV), etc.

Totes aquestes donacions passen a tenir una doble vida en dos mons paral·lels: per una banda, el de la preservació, ja que al museu es restauren, es conserven, es documenten i es digitalitzen per fer-les accessibles i posar així en valor el nostre ric llegat històric. Per l'altra, aquest material té un retorn a la societat, ja que passa a ser accessible i consultable. I, per tant, a ser patrimoni col·lectiu. Per

Iot de vela cap a 1890.
(MMB procedència drassanes Bureu.
Foto: autor desconegut)

posar-ne un exemple, es pot accedir en línia als catàlegs a través de la nostra pàgina web i, a més, es difonen a través dels blogs, els grups de Facebook, els articles, la revista *ARGO*, etc. Aquest patrimoni pot ser útil tant per a investigadors, com per a particulars o periodistes.

Algunes intervencions concretes demostren que el Museu té una missió per fer en aquest camp i que calia pensar i dissenyar una estratègia concreta, posar ordre i donar coherència a totes aquestes actuacions. És a dir, calia un pla. Aquest pla serà el projecte de recerca sobre els esports nàutics a Catalunya, que es presenta ara com una declaració de principis. A partir d'aquí s'ha constituït un equip de quatre persones, i aquest projecte queda incorporat a altres projectes del Museu.

Amb aquesta voluntat, en el marc del darrer Saló Nàutic Internacional de Barcelona es va presentar aquest projecte, i es va fer una crida a la col·laboració de la gent del sector, ja que el projecte de recerca que el Museu proposa és una invitació a una obra col·lectiva. Finalment, cal recordar que es fa una aproximació als esports nàutics amb una gran amplitud de mires que inclou la memòria col·lectiva del rem a la vela, de la motonàutica a les activitats subaquàtiques, i també la història del sector en la vessant comercial i industrial.